

אחות המתעלל בשריון: מפקדים שיקרו

מיטל ניצן, אחותו של שחר שנידון ל-5 חודשי מאסר בגין הפרשה הקשה, רותחת על צה"ל, ובטוחה שאחיה הוא שער לעזאזל: "המפקדים שיקרו, ועובדה שהיום צה"ל מכיר בכך שהמכות היו מסורת. לא אשלח את ילדיי לצבא". השופט: "הנאשמים - מטובי החיילים, המעשים - נורמה פסולה שאין לה מקום בצבא" אחיה ראב"ד

13:04 , 22.09.09

"הצבא נטש, המפקדים שיקרו, המשפחות נשארו לבד". לקרוביהם של שני החיילים שהורשעו הבוקר (יום ג') בפרשת ההתעללות בשריון ונידונו ל-5 חודשי מאסר בפועל יש בטן מלאה על התנהלות צה"ל בפרשה, והם בטוחים שיקריהם אינם אלא שעירים לעזאזל. אחותו של אחד המורשעים אמרה כי אותו הצבא שמפנה כעת גב לאחיה הוא שלימד אותו את המעשים שבגינם נשפט, והצהירה כי לא תשלח את ילדיה לשרת בו.

בית הדין הצבאי בחיפה קיבל הבוקר את **הסדר הטיעון** בין הפרקליטות הצבאית לנציגיהם של שני הנאשמים המרכזיים בפרשה, סמ"ר און בלומנזון וסמל שחר ניצן. במסגרת ההסדר הודה צה"ל לראשונה כי ההתעללות בפלוגה ז' בגדוד 74 היא מסורת ארוכת שנים, ועל השניים נגזרו עונשים קלים יחסית: חמישה חודשי מאסר בפועל, שלושה חודשי מאסר על-תנאי והורדה לדרגת רב"ט במקום טוראי כנהוג. הפרקליטות תמליץ למחוק את הרישום הפלילי נגדם בחלוף שלוש שנים.

מיטל ניצן, אחותו של שחר שהורשע בפרשה, אמרה ל-ynet כי לדעתה הסדר הטיעון תמור, אך אחיה וחברו הסיכמו לו כדי שצה"ל יכיר בעובדה שאת כל המעשים שביצעו למדו ביחידות שבהן שירתו. "הם לא למדו את הדברים האלה בבית. אחי לא רב מעולם עם איש, רק איתי בתור אחותו, כשהיינו ילדים. את כל הדברים האלה הם למדו בצבא כחלק מהמסורת", ביקשה להבהיר.

מיטל ניצן. "איש לא בא לבקר" צילום: אבישג שאר-ישוב

המורשעים בבית הדין. "לא למדו את זה בבית" (צילום: אבישג שאר-ישוב)

"התחושה הקשה ביותר של כולנו היא התחושה של ההפקרה והנטישה מצד המפקדים. אף אחד מהם לא בא לבקר אותם בבית הכלא, אף אחד לא עזר לנו או דיבר איתנו - המשפחות", קבלה. היא האשימה את הממונים על אחיה במסירת מידע כוזב: "המפקדים פשוט שיקרו בכל מה שקשור למסורת ביחידה, ועובדה שהיום, במסגרת ההסדר, הצבא מכיר בכך שהאירועים האלה היו מסורת. אז מה משמעות הדבר שהמג"ד והמח"ט אמרו שהם לא ידעו על כך? המשמעות היא שהם פשוט שיקרו".

ניצן סיפרה כי אחיה מתכוון להשלים את השירות הצבאי שלו, אולם היא עצמה אינה מתכוונת לשלוח את ילדיה לצבא. היא סיפרה כי גם רבים ממכרי המשפחה החליטו שלא לצאת עוד לשירות מילואים בשל היחס שחווה אחיה ותחושת הנטישה מצד מפקדיו.

בית הדין: על המפקדים להפיק לקחים

בית הדין בראשותו של אלוף-משנה ארז פורת קבע כי "הנאשמים - שניהם עשויים ללא חת, משכמם ומעלה, מטובי החיילים והלוחמים - נכשלו במעשים קשים, משפילים ומבזים, שבינם לבין בניית חייל ולוחם אין ולא כלום". לדברי פורת, "נקיטת מעשים פיזיים, מכאיבים, ומשפילים, כלפי פקודים הינה נורמה פסולה מיסודה, שמקומה לא יכירנה בצבא מתוקן ושומר חוק".

עם זאת, בית הדין לא חסך את שבטו גם ממפקדיהם של החיילים. "על שדרת הפיקוד בצבא להפיק לקחים

מהגילויים המדאיגים בפרשה זו, ולוודא כי התופעה תיעלם כליל מנוף הוויתו של הצבא בכל יחידה ובכל מקום. הדבר מחייב מעורבות, התעניינות ופיקוח קפדניים של דרגי השירות השונים, במגמה לבער כל נגע שכזה מקרב המחנה".

בדיון עצמו טענה התובעת הצבאית כי העונש שעליו הוסכם בהסדר הולם את חומרת המעשים. לדבריה, "הוא מביא לידי ביטוי את החומרה שרואים הצבא והתביעה בהם". מנגד ציינה את העובדה שכבר ננקטו צעדים פיקודיים ומנהליים בפרשה, בהם פירוק הפלוגה שבה בוצעו המעשים והרחקת הנאשמים עצמם מתפקידי פיקוד.

עורכי דינם של שני החיילים הדגישו כי בבסיס ההסדר עומדת "ההסכמה וההבנה של צה"ל שמעשיהם של הנאשמים לא בוצעו מתוך מניעים עברייניים או סדיסטיים... הייתה ביחידה מסורת לאורך שנים, הרבה לפני הגעתם אליה, שכללה טקסי הענשה פיזית של ותיקים כלפי צעירים". עורכי הדין הדגישו כי "מדובר בחלק מהווי היחידה, שמצא את ביטויו בצילומים או בסרטי וידאו ואף בעלון הפלוגת. הנאשמים גדלו למסורת הזאת, חונכו לפיה, ואף חוו אותה על בשרם".

סנגורו של בלומנזון, עורך הדין שלומי ציפורי, אמר כי מרשו "הוא חייל ולוחם מצטיין, ויש להצטער על כך שהוא נאלץ לשלם בחירותו את מחיר חשיפתם של אירועים אלו". ציפורי הדגיש כי העונש המתון יחסית שנגזר על בלומנזון נובע מכך שהפרקליטות הצבאית השתכנעה שכל מעשיו בוצעו במסגרת אותה מסורת פלוגתית.